

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

153Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙ, 8.2.2023 - 9.2.2023

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Πρόοδος στην υλοποίηση των ΣΒΑ»

(2023/C 157/02)

Εισηγητής:	Ricardo RIO (PT/EPP), δήμαρχος Μπράγα
-------------------	---------------------------------------

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- υπογραμμίζει την προσήλωση των δήμων και των περιφερειών στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ), μια οικουμενική προσπάθεια για την επίτευξη ενός πιο δίκαιου, ισότιμου, βιώσιμου και ανθεκτικού κόσμου, και τη σημασία τους για μια βιώσιμη ευρωπαϊκή ανάκαμψη και μακροπρόθεσμη βιώσιμη ανάπτυξη·
- επισημαίνει τον ενεργό ρόλο που διαδραματίζει σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσον αφορά τους ΣΒΑ. Η περιινή έγκριση της γνωμοδότησης της ΕπΙ με θέμα *Επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης έως το 2030* ήταν ένα σημαντικό βήμα, καθώς ευθυγραμμίστηκε με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου που εγκρίθηκαν τον Ιούνιο του 2021, και πρέπει να συνεχιστεί με περαιτέρω δράσεις·
- τονίζει ότι η Ατζέντα του 2030 βρίσκεται σχεδόν στο μέσο του σταδίου υλοποίησής της και υπογραμμίζει την πίστη της στη χρησιμότητα των ΣΒΑ, ιδίως για την προώθηση της συνοχής των πολιτικών και της συμμετοχικότητας σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης·
- θεωρεί λυπηρό το ότι η πανδημία, ο πόλεμος στην Ουκρανία, ο αυξανόμενος πληθωρισμός, η ενεργειακή κρίση στην Ευρώπη και άλλες πρόσφατες τάσεις έχουν συμβάλει σε οπισθοδρόμηση όσον αφορά την επίτευξη των ΣΒΑ· τονίζει την ανησυχία της για την επιβράδυνση των προσαρτημένων δράσεων για το κλίμα και τον αυξανόμενο κίνδυνο φτώχειας, ιδίως μεταξύ των ευπαθών ομάδων, των ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών και των προσφύγων· επαναλαμβάνει πάντως τη στήριξή της στη διατήρηση της εστίασης στους ΣΒΑ σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, σύμφωνα με τα αντίστοιχα επίπεδα αρμοδιοτήτων τους·
- θεωρεί, μάλιστα, ότι όλες οι προσπάθειες και οι πρωτοβουλίες για την επίλυση κρίσεων θα πρέπει επίσης να θεωρηθούν ως ευκαιρία για συμβολή στην υλοποίηση των ΣΒΑ και για νέα ώθησή·
- επισημαίνει ότι οι ΣΒΑ αποτελούν δυνάμικα το μόνο ολιστικό σχέδιο στρατηγικής για το μέλλον, το οποίο θα μπορούσε να αντισταθμίσει τον πολλαπλασιασμό των πλαισίων σε όλα τα επίπεδα — συμφωνία του Παρισιού, εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ) στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ), Σύμβαση για τη βιολογική ποικιλότητα, Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ, Νέο αστικό θεματολόγιο κ.λπ· τονίζει, επιπλέον, τον ολιστικό χαρακτήρα και την οικουμενικότητα των ΣΒΑ, όπου συμμετέχουν η επιστήμη, οι επιχειρήσεις, η πολιτική, η κοινωνία των πολιτών και όλοι οι πολίτες σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης·
- ζητεί ισχυρότερη συμμετοχή της ΕΕ και μια συνολική στρατηγική για την υλοποίηση των ΣΒΑ· εφιστά δε την προσοχή στον ρόλο και τους πόρους των τοπικών και περιφερειακών αρχών και στην ατυχή απουσία αναφορών στους ΣΒΑ και στην εδαφική διάσταση στα ΕΣΑΑ·
- επισημαίνει ότι όλο και περισσότεροι δήμοι και περιφέρειες στην Ευρώπη χρησιμοποιούν τους ΣΒΑ για να στηρίξουν τη συνολική στρατηγική τους για την ανάπτυξη/ανάκαμψη, και ότι αυτή η εδαφική διάσταση πρέπει να συμπεριληφθεί στη συμβολή της ΕΕ στη σύνοδο κορυφής των Ηνωμένων Εθνών για τους ΣΒΑ τον Σεπτέμβριο του 2023· θεωρεί ότι οι νέες στρατηγικές εφαρμογής των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών θα πρέπει να βασίζονται σε μια προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή, καθώς το τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο μπορούν να χρησιμοποιούν μια πιο συμμετοχική προσέγγιση, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη συμμετοχή διαφόρων ενδιαφερόμενων φορέων επιτόπου·

9. τονίζει την ανάγκη για βελτίωση του συντονισμού της συνόδου κορυφής για τους ΣΒΑ με άλλες σχετικές διαδικασίες, όπως το κοινό μας θεματολόγιο, η σύνοδος κορυφής για τον μετασχηματισμό της εκπαίδευσης, η σύνοδος κορυφής για το μέλλον, η ενδιάμεση επανεξέταση του πλαισίου Σεντάι και ο διάλογος υψηλού επιπέδου για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης, που έχουν επίσης προγραμματιστεί για τον Σεπτέμβριο του 2023·

10. θεωρεί σκόπιμο οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές να εκπονούν εθελοντικές τοπικές αξιολογήσεις (VLR)/εθελοντικές υποεθνικές αξιολογήσεις (VSR) που θα τροφοδοτούν τις εθελοντικές εθνικές αξιολογήσεις (VNR): υπάρχει ανάγκη για μια πραγματική προσέγγιση πολυεπίπεδης διακυβέρνησης στον συντονισμό, για ανάπτυξη ικανοτήτων και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, όπως συμβαίνει ήδη με το έργο URBACT — Παγκόσμιοι στόχοι για τις πόλεις, καθώς και όπου εφαρμόζεται το Πλαίσιο αναφοράς για βιώσιμες πόλεις·

11. επισημαίνει ότι υπάρχει ευκαιρία συμμετοχής σε έναν ισχυρότερο διοργανικό διάλογο της ΕΕ, πολύ πριν από τη σύνοδο κορυφής, για την υποστήριξη του ανανεωμένου ενδιαφέροντος για τους ΣΒΑ εντός της ΕΕ, την αποτελεσματικότερη ενσωμάτωση τους στη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και του ΜΑΑ, και την επεξεργασία ζητημάτων συμπεριληπτικότητας, πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, στόχων και συνοχής των πολιτικών· καλεί, ως εκ τούτου, τα άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ να συνεργαστούν με την ΕτΠ προς τούτο και, στο πλαίσιο αυτό, χαιρετίζει τη δημιουργία της Συμμαχίας για τους ΣΒΑ, μιας διακοινοβουλευτικής, άτυπης ομάδας εντός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·

12. χαιρετίζει την προσήλωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στους ΣΒΑ ως κατευθυντήρια γραμμή και κοινή πυξίδα για όλες τις δράσεις της, μεταξύ άλλων μέσω του προγράμματος εργασίας της για το 2023 και της εκπόνησης της πρώτης εθελοντικής αξιολόγησης της ΕΕ που θα υποβληθεί φέτος στα Ηνωμένα Έθνη·

13. συγχαίρει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το έργο της για την ενσωμάτωση των ΣΒΑ στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και στα εργαλεία για τη βελτίωση της νομοθεσίας·

14. σημειώνει, ωστόσο, ότι πρόκειται για συνεχιζόμενες διαδικασίες και ζητεί να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες, καθώς και να υπάρξει μεγαλύτερη προβολή των ΣΒΑ σε όλα τα εργαλεία της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του ΜΑΑ·

15. εκφράζει τη βαθιά ανησυχία της για την έλλειψη ενσωμάτωσης των ΣΒΑ στα ΕΣΑΑ. Η πλειονότητα των κρατών μελών αναφέρεται μόνο έμμεσα τους ΣΒΑ. Πολύ λίγα κράτη μέλη συνδέουν ρητά τις συνιστώσες των ΕΣΑΑ με τους ΣΒΑ, όπως αποκαλύφθηκε από μελέτη της ΕτΠ⁽¹⁾. Επιπλέον, το συνολικό επίπεδο ενσωμάτωσης των ΣΒΑ στα ΕΣΑΑ είναι μάλλον χαμηλό, με την υψηλότερη βαθμολογία (που παραμένει κάτω από 50 %) να έχει επιτευχθεί στους οικονομικούς ΣΒΑ⁽²⁾·

16. επισημαίνει ότι οι ΣΒΑ θα πρέπει να ενσωματωθούν στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και ζητεί την ανάληψη ηγετικού ρόλου στο ανώτατο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου για τον εξορθολογισμό και την απλούστευση ενός ανανεωμένου Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, την αναγνώριση του ρόλου των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, με επίκεντρο την «ανταγωνιστική βιωσιμότητα»·

17. συνιστά να δοθεί μεγαλύτερη προβολή στους ΣΒΑ στο πλαίσιο της ετήσιας επισκόπησης της βιώσιμης ανάπτυξης και να αναφέρονται ρητά οι ΣΒΑ στις αιτιολογικές σκέψεις των ειδικών ανά χώρα συστάσεων, καθιστώντας σαφές ότι οι συστάσεις αποσκοπούν στην υλοποίηση των ΣΒΑ·

18. επαναλαμβάνει την έκκλησή της για την ταχεία έγκριση ενός ευρωπαϊκού κώδικα δεοντολογίας ώστε να εξασφαλιστεί η συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη διακυβέρνηση του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και τονίζει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να ηγείται δια του παραδείγματος δημιουργώντας διαρθρωμένο διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, ιδίως υπό το φως του κενού που δημιούργησε η μη ανανέωση της πολυμερούς πλατφόρμας υψηλού επιπέδου της ΕΕ για τους ΣΒΑ·

Τοπική και περιφερειακή συμβολή

19. επαναλαμβάνει ότι η εφαρμογή της Πράσινης Συμφωνίας μπορεί να στεφθεί με επιτυχία μόνο εάν υλοποιηθεί στο πλαίσιο των ΣΒΑ, γεγονός που απαιτεί γέφυρες μεταξύ της τοπικοποίησης των ΣΒΑ και των τοπικών πράσινων συμφωνιών· υπό το πρίσμα αυτό, τονίζει τη σημαντική συμβολή της ομάδας εργασίας «Πράσινη Συμφωνία και τοπική δράση» της ΕτΠ στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών·

⁽¹⁾ ΕτΠ (2022) *Synergies between the Sustainable Development Goals and the National Recovery and Resilience Plans — Best practices from local and regional authorities* (Συνέργειες μεταξύ των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης και των Εθνικών Σχεδίων Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας — Βέλτιστες πρακτικές από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές), σελίδα 16.

⁽²⁾ ΕτΠ (2022) *Synergies between the Sustainable Development Goals and the National Recovery and Resilience Plans — Best practices from local and regional authorities* (Συνέργειες μεταξύ των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης και των Εθνικών Σχεδίων Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας — Βέλτιστες πρακτικές από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές), σελίδα 17.

20. σημειώνει πως από τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι, από την έγκριση των ΣΒΑ από τα Ηνωμένα Έθνη το 2015, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές είναι προσηλωμένες σε ποικίλο βαθμό στην υλοποίησή τους. Η τελευταία έρευνα ΕτΠ-ΟΟΣΑ «SDGs as a Framework for COVID-19 Recovery in Cities and Regions»⁽³⁾ (Οι ΣΒΑ ως πλαίσιο μεταπανδημικής ανάκαμψης στους δήμους και τις περιφέρειες) επιβεβαιώνει αυτή την προσηλωση σε μια συγκυρία όπου ορισμένες χώρες επανεξετάζουν τις προσπάθειές τους, πράγμα που θέτει την ανάκαμψη σε σύγκρουση με την επίτευξη των ΣΒΑ. Αντιθέτως, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θεωρούν τους ΣΒΑ ως ιδανικό πλαίσιο για τη μακροπρόθεσμη ανάκαμψη από την πανδημία·

21. τονίζει ότι η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση αποτελεί μία από τις βασικές αξίες των ΣΒΑ και υπογραμμίζει τον καίριο ρόλο των δήμων και των περιφερειών, καθώς ο ΟΟΣΑ εκτιμά ότι το 65 % των στόχων στο πλαίσιο των ΣΒΑ δεν μπορούν να επιτευχθούν χωρίς τον συντονισμό ή τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών·

22. αποτιμά θετικά τη σημαντική συμβολή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην υλοποίηση των ΣΒΑ και καλεί τα άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ να την αναγνωρίσουν, με σκοπό την ενίσχυση του ενδοσυνωσιακού συντονισμού, μεταξύ άλλων σε αποκεντρωμένο επίπεδο μεταξύ των δήμων και των περιφερειών. Σύμφωνα με έκθεση του ΟΟΣΑ βάσει έρευνας που διεξήχθη από κοινού με την ΕτΠ, 40 % των 145 τοπικών και περιφερειακών αρχών που απάντησαν χρησιμοποίησαν ήδη τους ΣΒΑ πριν από την πανδημία και έχουν αρχίσει να τους χρησιμοποιούν για τη διαμόρφωση της φάσης ανάκαμψης, ενώ 44 % δεν έχουν ακόμη αρχίσει να χρησιμοποιούν τους ΣΒΑ στο πλαίσιο της ανάκαμψης, αλλά σχεδιάζουν να το πράξουν στο μέλλον. 68 % των απαντησάντων δήμων και των περιφερειών χρησιμοποιούν τους ΣΒΑ για τη διαμόρφωση νέων σχεδίων, πολιτικών και στρατηγικών ή για την προσαρμογή των υφιστάμενων στην Ατζέντα του 2030⁽⁴⁾·

23. επικροτεί το έργο των ενώσεων τοπικών και περιφερειακών αρχών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για τη στήριξη των δήμων και των περιφερειών στην τοπικοποίηση των ΣΒΑ, όπως το ΣΕΔΠ και η Πλατφόρμα με τις εκδόσεις, τα εγχειρίδια και τους οδηγούς της, καθώς και πολυάριθμες εκθέσεις, μαθήματα κατάρτισης, εργαλεία και εργαστήρια σχετικά με την τοπικοποίηση των ΣΒΑ, το δίκτυο Eurocities με την ομάδα εργασίας του για τους ΣΒΑ και το δίκτυο Regions4 και την κοινότητά του για τις σχετικές με τους ΣΒΑ πρακτικές·

24. επικροτεί το έργο του Κοινού Κέντρου Ερευνών (JRC) της ΕΕ για τη στήριξη των δήμων στην υποβολή εκθέσεων σχετικά με τους ΣΒΑ μέσω των δικών τους εθελοντικών τοπικών αξιολογήσεων, καθώς και του νέου έργου Regions2030, με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁽⁵⁾·

25. υποστηρίζει σθεναρά τις συνεχείς καίριες συνεισφορές του ΟΟΣΑ, μέσω του πιλοτικού έργου του και της εργαλειοθήκης του για μια εδαφική προσέγγιση των ΣΒΑ, των συζητήσεων στρογγυλής τραπέζης πολιτικού διαλόγου, των ερευνών και των εκθέσεων με την υποστήριξη της ΕτΠ, προκειμένου να στηριχθούν οι δήμοι και οι περιφέρειες στην υλοποίηση των ΣΒΑ·

26. είναι της άποψης ότι οι προσπάθειες των θεσμικών οργάνων των Ηνωμένων Εθνών, όπως η UNECE, η UN Habitat και η UN DESA για την προώθηση και τη στήριξη της τοπικοποίησης των ΣΒΑ σε ολόκληρο τον κόσμο, είναι πολύ σημαντικές και θα πρέπει να ευθυγραμμιστούν καλύτερα με τις πολιτικές και τις πρωτοβουλίες της ΕΕ·

27. υποστηρίζει ότι οι προσπάθειες αυτές αποφέρουν καρπούς και θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται σε μια πιο συνεπή και διαρθρωμένη εφαρμογή των ΣΒΑ από την ΕΕ, ενδεχομένως με μια συνολική στρατηγική και μια πλατφόρμα ενδιαφερόμενων μερών για τον από κοινού σχεδιασμό και την ενθάρρυνση δράσεων από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη·

28. δηλώνει διαθέσιμη για τον συντονισμό της δημιουργίας μιας πλατφόρμας διαλόγου και ανταλλαγών της ΕΕ που θα επιτρέπει στους δήμους και τις περιφέρειες να μαθαίνουν ο ένας από τον άλλο και να επωφελούνται από πρόσθετες δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων και μάθησης από ομοτίμους εντός και εκτός της ΕΕ, μεταξύ οργανώσεων και πρωτοβουλιών, καθώς και εξωτερικών δικτύων·

Παρακολούθηση, υποβολή εκθέσεων και καλύτερη ευθυγράμμιση των πολιτικών

29. εκφράζει την ικανοποίησή της για την ενσωμάτωση της ετήσιας έκθεσης παρακολούθησης των ΣΒΑ της Eurostat στην εαρινή δέσμη μέτρων του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, καθώς και στην εθελοντική αξιολόγηση της ΕΕ·

30. εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι η έκθεση παρακολούθησης δεν βασίζεται σε μετρήσιμους, χρονικά προσδιορισμένους στόχους και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί πραγματικά να παρακολουθεί την υλοποίηση των ΣΒΑ στην ΕΕ. Μια στρατηγική και ένα σχέδιο δράσης θα επέτρεπαν τον καθορισμό στόχων και τη μέτρηση της προόδου. Εναλλακτικά, η τακτική ΕΑ της ΕΕ θα μπορούσε να συμβάλει στην αξιολόγηση της προόδου προς την επίτευξη των σχετικών στόχων κατά περίπτωση και σύμφωνα με τα διάφορα επίπεδα νομικών αρμοδιοτήτων, καθώς και στον εντοπισμό κενών·

⁽³⁾ Τα τελευταία αποτελέσματα της έρευνας περιλαμβάνονται στην έκθεση του ΟΟΣΑ: <https://doi.org/10.1787/6d25b59b-en>

⁽⁴⁾ Τα τελευταία αποτελέσματα της έρευνας περιλαμβάνονται στην έκθεση του ΟΟΣΑ: <https://doi.org/10.1787/6d25b59b-en>

⁽⁵⁾ Η τοπικοποίηση των ΣΒΑ σε διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης έχει οδηγήσει σε αύξηση των VLR και των VSR: μόνο στην περιφέρεια της Βόρειας Ρηνανίας-Βεσφαλίας έχουν εκπονήσει τοπική έκθεση βιωσιμότητας 11 δήμοι, ενώ η Βόννη και το Ντίσελντορφ παρουσίασαν τις δικές τους VLR στον ΟΗΕ. Οι μεγαλύτεροι δήμοι της Φινλανδίας (Εσπο, Ελσίνκι, Τάμπερε, Τούρκου και Βάντα) συνέταξαν επίσης VLR. Παγκοσμίως, υπάρχουν 126 VLR, εκ των οποίων το ένα τρίτο βρίσκεται στην Ευρώπη.

31. υπογραμμίζει την ανάγκη καθιέρωσης εργαλείων ανάλυσης οικονομικού/κοινωνικού αντικτύπου τόσο σε κεντρικό όσο και σε εδαφικό επίπεδο, τα οποία θα χρησιμοποιούνται σε τακτική βάση, μεταξύ άλλων για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας με τα ενδιαφερόμενα μέρη και τους πολίτες·
32. εκφράζει επίσης την ανησυχία της για το ότι τα αποτελέσματα της παρούσας έκθεσης χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της υλοποίησης των ΣΒΑ σε κάθε κράτος μέλος στις εκδόσεις ανά χώρα. Δεδομένων των προαναφερθέντων περιορισμών, οι βαθμολογίες βασίζονται στον μέσο όρο της ΕΕ και συχνά είναι παραπλανητικές. Ως εκ τούτου, είναι αδύνατο να μετρηθεί ο βαθμός προόδου προς την επίτευξη των ΣΒΑ κατά τη σύγκριση των αποτελεσμάτων με τον μέσο όρο της ΕΕ·
33. εκφράζει επίσης τον προβληματισμό της για το γεγονός ότι οι δείκτες που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των ΣΒΑ αφορούν όλοι το εθνικό επίπεδο. Για τις χώρες μεσαίου και μεγάλου μεγέθους, οι αξιολογήσεις αυτές δεν αντικατοπτρίζουν την πραγματικότητα στην πράξη, καθώς υπάρχουν μεγάλες διαφορές στο εσωτερικό των χωρών. Ενώ η προσήλωση της Eurostat σε υψηλής ποιότητας δεδομένα πρέπει να επικροτηθεί, και εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα στοιχεία που διατίθενται από τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, είναι υψίστης σημασίας η ετήσια έκθεση παρακολούθησης των ΣΒΑ της Eurostat να περιέχει δεδομένα σε επίπεδο NUTS-2, καθώς και ενδεικτικές ορθές πρακτικές σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, και να επισημαίνει τους τομείς στους οποίους υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης·
34. τονίζει ότι τα περιφερειακά και τοπικά δεδομένα αποτελούν επίσης προϋπόθεση για τεκμηριωμένες πολιτικές. Λιγότερες από τις μισές τοπικές και περιφερειακές αρχές χρησιμοποιούν δείκτες και συστήματα μέτρησης για την παρακολούθηση της προόδου προς την επίτευξη των ΣΒΑ. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές χρειάζονται στήριξη από υψηλότερα επίπεδα διακυβέρνησης για την παρακολούθηση των ΣΒΑ. Το τοπικοποιημένο πλαίσιο δεικτών του ΟΟΣΑ για τη μέτρηση της απόστασης από την επίτευξη των ΣΒΑ στους δήμους και τις περιφέρειες θα μπορούσε να αποτελέσει σημείο εκκίνησης για τη χρήση ενός τοπικού πλαισίου δεικτών ΣΒΑ από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές⁽⁶⁾·
35. τονίζει ότι η ΕτΠ, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές και οι ενώσεις τους αποτελούν σημαντικούς συλλέκτες δεδομένων και μπορούν να συμβάλουν πρακτικά στον εμπλουτισμό της έκθεσης παρακολούθησης των ΣΒΑ της ΕΕ·
36. χαιρετίζει το έργο του ΚΚΕρ για τον προσδιορισμό κατάλληλων δεικτών για την παρακολούθηση των ΣΒΑ σε περιφερειακό επίπεδο, και ζητεί την ταχεία ενσωμάτωση του έργου αυτού στην έκθεση παρακολούθησης των ΣΒΑ της ΕΕ·
37. ενθαρρύνει την ΕΕ και όλα τα κράτη μέλη να στηρίζουν αυτή την τάση, ιδίως εκείνα που θα παρουσιάσουν VNR φέτος·
38. παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ομάδα εργασίας του Συμβουλίου για την Ατζέντα του 2030 να διασφαλίσουν ότι οι προσπάθειες αυτές αντικατοπτρίζονται στην ενωσιακή εθελοντική αξιολόγηση και στις σχετικές VNR, συμβάλλοντας στην καλύτερη ευθυγράμμιση των πολιτικών σε όλα τα επίπεδα και επιδεικνύοντας την πλήρη έκταση των προσπαθειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εν γένει) για τους ΣΒΑ. Υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες βελτίωσης, δεδομένου ότι οι μισοί δήμοι και περιφέρειες αναφέρουν ότι δεν συμμετείχαν στην κατάρτιση των VNR στην ΕΕ·
39. επικροτεί τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να συνεργαστεί με τους δήμους και τις περιφέρειες, καθώς και με την κοινωνία των πολιτών, σχετικά με την εθελοντική αξιολόγηση της ΕΕ, και ζητεί να ενσωματωθεί η συμβολή της ΕτΠ στο έγγραφο της αξιολόγησης, με επαρκή χώρο για πολυεπίπεδη διακυβέρνηση·
40. ζητεί την επίσημη παρουσίαση της εθελοντικής αξιολόγησης της ΕΕ στον ΟΗΕ, με εκπροσώπους όλων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, ώστε να αντικατοπτρίζεται η προσέγγιση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης όσον αφορά τους ΣΒΑ·
41. παροτρύνει την ηγεσία του Συμβουλίου να διασφαλίσει ότι η ΕΕ δεν θα χαλαρώσει τις προσπάθειές της όσον αφορά τους ΣΒΑ·

⁽⁶⁾ ΟΟΣΑ (2022) «The Sustainable Development Goals as a framework for COVID-19 recovery in cities and regions» (Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης ως πλαίσιο για την ανάκαμψη από τη νόσο COVID-19 στους δήμους και τις περιφέρειες), Έγγραφο Περιφερειακής Ανάπτυξης του ΟΟΣΑ, αριθ. 26, Εκδόσεις του ΟΟΣΑ, Παρίσι

42. παροτρύνει τη μελλοντική ισπανική Προεδρία να διοργανώσει συζήτηση υψηλού επιπέδου σχετικά με την ώθηση που απαιτείται σε επίπεδο ΕΕ για την έγκαιρη υλοποίηση των ΣΒΑ. Η συζήτηση αυτή θα πρέπει να διεξαχθεί στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων σε υπουργικό επίπεδο και να στείλει σαφές μήνυμα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τη σημασία των ΣΒΑ.

Προκλήσεις και μελλοντική πορεία

43. επισημαίνει την ανάγκη για καλύτερες διασυνδέσεις μεταξύ των ΣΒΑ και των ΕΣΑΑ, καθώς η χρηματοδότηση αποτελεί το κύριο εμπόδιο για το 47 % των δήμων και των περιφερειών στην υλοποίηση των ΣΒΑ ⁽⁷⁾ και εξακολουθεί να υπάρχει διαθέσιμο ποσό ύψους 225 δισ. ευρώ για τα κράτη μέλη από τον ΜΑΑ.

44. ενθαρρύνει επίσης όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης να ενσωματώσουν τους ΣΒΑ στον προϋπολογισμό και στα χρηματοδοτικά τους εργαλεία για την αντιμετώπιση του χρηματοδοτικού κενού.

45. τονίζει τη σημασία της στήριξης της ΕΕ για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων κατάρτισης και ανάπτυξης ικανοτήτων, καθώς το δυναμικό όσον αφορά τόσο τις δεξιότητες όσο και το προσωπικό αποτελεί πρόκληση για 44 % των δήμων και των περιφερειών ⁽⁸⁾.

46. καλεί τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν στρατηγικές βιωσιμότητας στις εταιρείες τους, δεδομένου ότι μόνο το 24 % εξ αυτών διαθέτουν επί του παρόντος συγκεκριμένα σχέδια για τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα ⁽⁹⁾. τονίζει την ανάγκη στήριξης των ΜΜΕ στη διαδικασία αυτή και την ανάγκη ενίσχυσης των σχετικών μέτρων σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

47. ζητεί καλύτερο και πιο διαρθρωμένο συντονισμό μεταξύ των επιπέδων διακυβέρνησης, με την ΕΕ να δίνει το παράδειγμα, μεταξύ άλλων μέσω μιας πιο συμμετοχικής διακυβέρνησης του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και ενός διαρθρωμένου διαλόγου με τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τους ΣΒΑ.

48. ζητεί υψηλότερο επίπεδο ηγεσίας από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ όσον αφορά την επικοινωνία σχετικά με τους ΣΒΑ. Δεν είναι όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη εξοικειωμένα με το πλαίσιο, και η προτεραιότητα στους ΣΒΑ σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο θα μπορούσε να συμβάλει στην ενίσχυση της πολιτικής προσηλωσης σε όλα τα επίπεδα και στην περαιτέρω ευαισθητοποίηση σχετικά με τους ΣΒΑ επιτόπου.

49. συνιστά, με βάση τις συστάσεις του ΟΟΣΑ, να χρησιμοποιηθούν οι ΣΒΑ για να δοθεί προτεραιότητα στην εφαρμογή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, στην ενίσχυση των κοινωνικών και κοινοτικών υπηρεσιών για κοινωνικά μειονεκτούσες ομάδες, να δοθούν κίνητρα για την απαλλαγή των κτιρίων από τις ανθρακούχες εκπομπές, να επεκταθούν οι βιώσιμες υποδομές για ποδηλάτες, πεζούς και ηλεκτρικά οχήματα, και να ενισχυθεί η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών στην τοπικοποίηση των ΣΒΑ με στόχο την ανάκαμψη.

50. θεωρεί ότι, συμπληρωματικά προς την πράσινη ταξινόμηση ως συμβολή στην υλοποίηση της Πράσινης Συμφωνίας, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει επείγοντως πρόταση για τη θέσπιση κοινωνικής ταξινόμησης. Χωρίς κοινωνική ταξινόμηση, οι επενδυτές και οι επιχειρήσεις δεν έχουν σαφή καθοδήγηση σχετικά με το τι πρέπει να νοείται ως «κοινωνικά επιλέξιμο». Αυτό δυσχεραίνει την περαιτέρω χρηματοδότηση κοινωνικά υποκινούμενων δραστηριοτήτων στους τομείς της υγιεινομικής περιθάλψης, της κοινωνικής στέγασης, των κοινωνικών υπηρεσιών και άλλων.

51. προτείνει τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη να στηρίξουν και να χρηματοδοτήσουν τη δρομολόγηση πρωτοβουλιών κατάρτισης και εκπαίδευσης για την προώθηση της ανάπτυξης ικανοτήτων σε δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των εκθέσεων και των στρατηγικών σχεδίων για τους ΣΒΑ.

52. τονίζει ότι η εκπαίδευση, ανεξάρτητα από τις οικονομικές δυνατότητες, αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα, και προτείνει επίσης στα επίπεδα διακυβέρνησης που είναι αρμόδια για την παροχή εκπαίδευσης να εισαγάγουν περισσότερες έννοιες βιώσιμης ανάπτυξης στα εκπαιδευτικά προγράμματα, από το νηπιαγωγείο έως το πανεπιστημιακό επίπεδο.

53. προτείνει τη δρομολόγηση διοργανικής επικοινωνιακής εκστρατείας της ΕΕ που θα συνδέει σαφώς την εκπλήρωση των ΣΒΑ με βελτιώσεις στην ποιότητα ζωής των πολιτών σε όλες τις περιοχές.

⁽⁷⁾ ΟΟΣΑ (2022) «The Sustainable Development Goals as a framework for COVID-19 recovery in cities and regions» (Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης ως πλαίσιο για την ανάκαμψη από τη νόσο COVID-19 στους δήμους και τις περιφέρειες), Έγγραφο Περιφερειακής Ανάπτυξης του ΟΟΣΑ, αριθ. 26, Εκδόσεις του ΟΟΣΑ, Παρίσι

⁽⁸⁾ ΟΟΣΑ (2022) «The Sustainable Development Goals as a framework for COVID-19 recovery in cities and regions» (Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης ως πλαίσιο για την ανάκαμψη από τη νόσο COVID-19 στους δήμους και τις περιφέρειες), Έγγραφο Περιφερειακής Ανάπτυξης του ΟΟΣΑ, αριθ. 26, Εκδόσεις του ΟΟΣΑ, Παρίσι

⁽⁹⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2022: Ευρωβαρόμετρο: EU SMEs working towards sustainability:

https://single-market-economy.ec.europa.eu/news/eurobarometer-eu-smes-working-towards-sustainability-2022-03-28_el

54. προτείνει τη δημιουργία διηπειρωτικής πλατφόρμας για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την ανάπτυξη VLR ή VSR, μεταξύ ευρωπαϊκών δήμων και δήμων από τρίτες χώρες, με την προώθηση της Ευρώπης ως ισχυρού εταίρου σε αυτό το θέμα· μια τέτοια πλατφόρμα μπορεί να συντονίζεται από την ΕτΠ·

55. ζητεί πολύ πιο αποτελεσματική διάδοση των πληροφοριών σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης που ενδέχεται να είναι διαθέσιμες από θεσμικά όργανα όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για τη στήριξη της εφαρμογής των στρατηγικών σχεδίων για τους ΣΒΑ σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο·

56. εγκαινιάζει διά της παρούσης συλλογική συζήτηση σχετικά με τη σημασία της διατήρησης της βιώσιμης ανάπτυξης στην Ευρώπη στο επίκεντρο όλων των πολιτικών δράσεων ακόμη και μετά το 2030, τονίζοντας την ευκαιρία να δημιουργηθεί μια πραγματική οικονομία ευημερίας, με επίκεντρο τον άνθρωπο και τον πλανήτη, που μοχθεί για μια βιώσιμη ΕΕ μακροπρόθεσμα·

57. καλεί, τέλος, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ, καθώς και τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές διοικήσεις, να εξετάσουν τον τρόπο με τον οποίο μπορούν τα ίδια να καταστούν πιο βιώσιμα· αυτό αφορά ιδίως την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τις ενεργειακές ανακαινίσεις και την πιο βιώσιμη λειτουργία των κυκλικών, καθώς και την προώθηση φιλικών προς το κλίμα μέσων μεταφορών και στέγασης και την επέκταση της χρήσης υβριδικών εκδηλώσεων και συνεδριάσεων στα γραφεία και τα κτίριά τους, αλλά και την καταπολέμηση της φτώχειας και της πείνας, την προσήλωση στην επίτευξη της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των ανισοτήτων, την προώθηση της καινοτομίας και τη βελτίωση των υποδομών, την εξισορρόπηση της κατανάλωσης, της παραγωγής και της χρήσης της γης και τη συμβολή στην ειρήνη, τη δικαιοσύνη και σε ισχυρούς θεσμούς στην Ευρώπη και στον κόσμο.

Βρυξέλλες, 8 Φεβρουαρίου 2023.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Vasco ALVES CORDEIRO
